

Zbirka DROBEN LIST

Josip Bačić - Savski

**POSVETILNE
PESMI**

Zbirka DROBEN LIST

Josip Bačić - Savski

**POSVETILNE
PESMI**

Velenje, december 2010

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica,
Ljubljana

821.163.6-1

BAČIĆ, Josip

Posvetilne pesmi / Josip Bačić - Savski.
- Velenje : Knjižnica, 2010.
- (Zbirka Droben list ; 5)

ISBN 978-961-92287-5-3

253315584

Književnik Ivo Stropnik je v zadnji Bačićevi knjigi *Individuum* med drugim zapisal: »Bačićeva poezija izhaja iz klasičnih lirskih tem in je sprva najpogosteje nemodernistično beležila ljubezensko in domovinsko čustvo. Z nenehnim eksperimentiranjem forme se Bačić v svojih osrednjih pesmih javlja z ontološko liriko. Za tovrstni konkretizem izbira epsko observacijo, medtem ko za izpovedno liriziranje formalni pesniški izraz pogosto reducira v bližino miselnega soneta ...«

Tokrat sem v več ali manj lirskem slogu odbral pesmi za zbirko posvetilnih pesmi, imenovanih tudi ode. Seveda imajo v času in prostoru nekatere tudi novejšo »obleko«. Ker poezija ni vedno za izbrane ljudi, sem si prizadeval za širši krog bralcev. Namreč zajemam različnost izraza za različne ljudi.

Josip Bačić-Savski

SIROTI - INVALIDU

Vinku Sušču

Kakšen veter je bil takrat – sol in voda? Kako so listali gozdovi, cvetela usoda? Kakšno ime je imela ljubezen, ki noče imeti sanj za sestre in brate; raste iz srca dekliško čista, iz lastnega odmeva. Duša ji je mati, oče trenutek v slepi igri dneva. In Vinko ljubezni je plod. Vinko, delavec z grčo v prsih – ne gospod ... Vinko, ki je imel sonce in zvezde za sestre in brate, ljudi za rod. Vinko! Sin neznane dežele, trpin, ki so ga ukradle vile sredi belega dne, ki več kot polovico življenja okreva z dušo in telesom. Ti in jaz sva bila nič. Toda obema se je ponujal hudič. Odgnala sva ga iz svoje sanjske dežele. Pomagala nam nista vpitje in sla; dokler je šlo, sva bežala od gorja. Zato sva brata na tem čudovitem svetu. Srečneža, ki so nama pele iste ptice na poljanah lepote in trpljenja, skrite lepote za naju oba. Iščiva jo naprej in našla jo bova kjerkoli in kadarkoli. Ni res, da sva živela zaman v večnosti, ki poje, ljubi, roti, brati, boža in spočenja – nič iz nič in nič za nič! V večnosti je čudovit spev, v večnosti je nedojemljiv odmev, v večnosti, ki je najlepša pravljica za lahko noč. V večnosti, ki je alfa in omega življenja vseh vidnih in nevidnih stvari.

1985

ZOPET SEM BOLJ BOGAT

Vrtnica ljubezni neznani ženski

Kot nežna senca ljubečih spominov,
blisk daljav, vonj dišečih planjav –
ptica iz krajev neznanega sveta ...
Nekaj nedosegljivega na življenjski poti,
a vendar cvetoči cvet v popolni krasoti.
Odkritje, ki ponuja sadove spoznanj,
ko v srcu mi raste plima tvojih oči ...
Iskra v mislih, nič v dejanjih –
le pogled v obraz žene davnih sanj?
Bitje sproščenih, radostnih igranj
po sončnih prostorih bežne domišljije.
Za košček lepote sem bolj bogat!
Za doživetje tvojega nasmeha,
za naključje ljubezni do sočloveka.
Za delce mladosti – najlepše norosti,
Za utrip srca nevezljubljene ženske.
Da sem te utrgal v času cvetenja;
težko je verjeti, da bi v mojih očeh,
zamegljenih od vihravega vremena,
ostala tako mikavno skrivnostna –
lepa »moja žena«.

1985

ČAS NA BELI RJUHI

Viktorju Rožancu – slikarju

*Ne ime! Ne veličina, ne denar ... To so koščki,
krtine, pajkove sanje. Pejsaži ljubezni
človeka, ki je prelil nežne barve po belem
dnevu; otroka, nasmejanega v soncu, v dežju
pticam ... njegov jok so biseri, smeh gosli.
Zelena planjava za jutri; ko se dvignejo
meglene zavese, odkrijejo barve za hrepeneče
oči, razgibane roke in nenehno neubogljivo
srce. To je čas na beli rjuhi, kot je dan,
galerija poljubovanja z domišljijo,
pramuzo človeških lepot.*

1985

POPIJMO PRIJATELJI

Pevcem KUD »KAJUH« z Dobrne

Popijmo, prijatelji, kupico za srečo.

*Eno za mladost, eno za radost, eno
za starejše dni. Eno, da pogreje,
eno, da razveseli.*

*Zapojmo, prijatelji pesmico zvenečo,
ki nas veseli, ki nas razbistri! Saj
pevska smo družina, pojemo brez vina,
veselimo se, juhej!*

*Saj pevska smo družina, pojemo brez
vina – Kajuhov smo zbor.*

*Ko pijemo vino, počutje zbistrimo,
da nam lažje gre.*

*Zapojmo, prijatelji pesem to veselo,
eno za prostost, eno za mladost,
eno za pretekle dni. Eno za bodoče,
da bi zdravi bili.*

Dolfek, Peter, Ludvik! Ivi, Edi, Toni!

Kaj bi zdaj počel, če z nami ne bi pel?

Če z nami ne bi pel, ne bi bil vesel.

1985

TOVARIŠI PEVCI

Emilu Lenarčiču

*Tovariši pevci, vi moja zvesta družina,
kot da ste meni rodbina.*

*Ko pridem v našo vas, zagledam
kater ga od vas, srce se moje veseli,
obraz se mi nasmeji od radosti,
od radosti.*

*Tovariši pevci – prijatelji pesmi in vina,
poslušati je milina, ko zvesto poje vsak
glas; sopran, alt, tenor in bas. Lepšega
občutka pa ni, tako zložno vse doni
od jasnosti in prostosti.*

*Tovariši pevci – prijatelji na deželi ...
zadnjič smo zapeli prijatelju v slovo.
Oh, kak žalostno je bilo. Grlo je ozko
postalo polno grenkih bolečin
od žalosti, od žalosti.*

*Tovariši pevci, ko pridem v našo vas,
zagledam katerega od vas, srce se moje
veseli, obraz se mi nasmeji
od radosti, od radosti.*

1985

PTICE

Zdomcem

*Ptice selivke odletijo daleč iz svojih gnezd.
Toda zopet se povrnejo, da življenju
vrnejo – odsev prvih zvezd.
Naša so gnezda razdejale burje – brez njih je
zeleni gaj ... Ko veter boža sence,
nate in name spomni me rojstni kraj.
Vse to so stari spomini, zdaj nov nas
obkroža svet. Zeleni se log,
smeji se prijatelj – znan diši cvet.
Življenje je povsod prisoten rušilec
in graditelj gnezd, ker povsod je ljubezni
treba izpod molčečih zvezd.*

1985

NASLIKANE MISLI

Petru Matku – slikarju

*Krepko te blažim, moj duh, z barvami svoje
domišljije. Sem mar pozabil . . . Gozd je zelen.
Po nalivu voda zeleno-rumena,
kalna, razpokana pot.*

*Tu je le nekaj – se mi zazdi, da je svetlobe
polna soba, toda komaj vidim tvojo sliko.
Raztopljen pogled se razdaja rdečkasto
-črnim lisam hladnega počutja, turobnih
barv, zaprtega neba.*

*Svet tvojega pobega je čisti kristal. V sebi nič,
le v očeh občudovanja igra, vredna spoznanja.
Nje čar, ki naga ždi v sebi skrita, kaplja solze
v tvoj čas. Pije iz izvira resnice moč,
ki je v mojih očeh le hladna lepota obstoja.*

1990

BELA VRTNICA

Viktoriji B.

*Spominjaš me na neranjeno dušo
in pajkovo mrežo, spleteno okoli
tvoje mladosti in simpatije ...
kot veter nevede zavohal sem tvojo
milino. V sanjah potrgal skrivnost mreže.
Po beli nedolžnosti je kapljala kri ...
Belo je ostalo belo, za oči spomin –
za celotno življenje nevšečnosti skomin.
Zdaj vem, zakaj simbol si, vrtnica
bela, neponovljiva lepota barvnega
kroga – skrivnost od zemlje do Boga.*

1992

NIHČE – SAMO TI

Elizabeti Cimperc – posthumno

Kdo se lahko nasmeji namesto tebe? Kdo lahko naredi potezo namesto tebe? Kdo lahko izreče besedo namesto tebe?

Nihče – samo ti. In ko te več ni, so slike tvojega obraza, so črke tvojega jaza, sijaj lepote tvojih oči. Je modrost in slabost časa tvojega dejanja, je spomin tvojih igranj, čar tvojih snovanj. Za tolažbo tišini, za utrip živih src, za vzdihe skrivne duše. Za spomine, da si bila človek s svojo senco ... dih, želja, pogled uprt v sneženje, cvetenje in vse, kar je zapisano življenju – da rojena si belina za veter, za sončno igro. Za vse, kar rabi bilka med zemljo in modrinami. Odkod se smehljaš drobnemu cvetu, znanemu obrazu svojih nekdanjih videnj?

1993

AKT

Andreju Krevzlu – slikarju

(od dela k celoti)

*Z detajli poljubljanja rišem ti lase, čelo, senca
oči, lica ... Z gorečo strastjo krasim tvoja usta
z vročimi poljubi.*

*Vem! Na beli format sončnega dneva,
k božanskemu proporcu tvojega telesa sodi
Zlati rez. »Mera od tal do popka je major.*

Od popka do vrha glave pa minor.«

*Vmes so mere mojih čustev, vmes so mere
moje ljubezni, vmes je ljubezen mojih mer!
Od prej do sedaj je nešteto gibov. Od sedaj
do bogve kdaj je marsikaj? Od začetka do
konca je skrivnost hrepenenja tvojega
zapeljivega cvetenja.*

V tebi in meni je vse! Gibanje in mir.

*Barvita pestrost trenutka, harmonija in
kontrast. Red, simetrija, asimetrija, čas,
ritem, takt – za tvoj in moj akt.*

1992

* * *

Ireni J.

Sem ta in tisti, sem najnovejši, sem najbolj potreben, sem tvoja edina prihodnost, sem tvoja edina ljubezen. Zato te hočem vsega ali celo ...

Vse tvoje celice morajo, podčrtam, morajo slediti mojim celicam, moji organizaciji, moji brezhibnosti. Sem sedaj in vedno bom prvi in poslednji tvoj ta in tisti, ki bo objemal fenomene tvojih delov. Izpil ti bom vso zaostalost, vse zaspane gene, te spodbudil, da misliš kot jaz, jaz in samo jaz, jaz tvoj, ki te bom dvignil in potolkel.

Zgorel boš. To sem predvidel v vseh svojih programih. Zgorel boš zaradi mene, zaradi progressa, zaradi vrhunske konkurence, ki jo spodbuja in opaja ves svet mojih čipov. Moj utrip od Zemlje do vseh mojih satelitov – do vseh zvezd.

*Kdo sem jaz?
(Tvoj računalnik)*

1993

PRIJATELJSKA (DUŠEVNA) **LJUBEZEN**

Vlasti F.

*Bila in še vedno sva prijateljja, toda to težko
razume*

svet ...

*Iskal sem sestre in brate, saj svojih nisem
imel ...*

*Zato sem vsakega srečnega naključja
vesel!*

*Tako si tudi ti bila v nekem času sopotnik mojih
pisanih*

let ...

*Kjerkoli in kadarkoli sva se srečala – nisva si
bila sestra in brat, še manj pa partnerja – moški in
ženska.*

*Bila sva le prijateljja, toda to tudi težko razume
najin, njihov čas in zloraben glas.*

*Zanimal naju je svet in cvet, tvojih in mojih
let.*

1993

PRIDE ČAS

Jožetu Hrastniku – duhovniku

*Vedno je čas lebdenja med nebom in zemljo
v blagem prostoru svetlobe in senc.*

*Pride čas na trdih tleh ranljivih
udov, solzna celina skrbi, bolečin.*

*Nekaj časa traja čas v prostoru moči in
hotenj. Mladost razširi krila in leti, leti ...*

*In pride čas grenkih izkušenj,
v skrivalnicah pojema ritem, posluh –
osenčena svetloba s koraki proti Cilju.*

*Pride čas slovesa, dragi prijatelj –
odhajaš v drugi kraj ... slovo s teboj,
ki del si mojih prebujenih dni v svitu
mojih lepih spominov –
ostal boš vedno z menoj.*

1993

BITI **(človek – cvet)**

Vinku Šmajsu

*Biti cvet zelene tišine, pobarvan
s sončnim sijem – lepota modre
višine, skrita v najlepše sanje.
Biti čar nebeških pomladi, hrepeneč
po svetlikavi poti, drevo šumečih
besed, ki ga ne dež ne veter ne zmoti.
Biti oaza neskončnega upanja
na svežino ponavljajočih se poganjkov,
telo minljivega videza zaradi
novih nastankov.
Biti vesel odkritih lepot, ki vodijo
po poteh poguma, doumeti trpljenje
in trenutke sreče, s čudovito močjo –
duha, srca in uma.*

1994

SLIKARJEV SVET

Jožetu Kremžarju

*Ob mirni vodi, v gozdni senci ob svetlem kraju,
ptičjem žvrgolenju, v vetru glasov zaziba ga
slutnja v tihi nemir.*

*Narava pritegne njegovo bitje, pogled se mu
vsadi v resnično njeno lepoto. Spodbujen srka
vase vse, kar obkroža pisani svet.*

*Roko ji poda. Zaradi barvnega poljuba ji ostaja
zvest. Zaljubljen vanjo – sliko!*

Igra se slikarja po širnih poteh.

*Poslika svoj svet, z dogodki objet. Ko barva
stene časa, sliši odmev lastnega srca, kot naj-
lepši spev poslikanih koščkov naših pogledov.*

1996

BREZČASJA PTICA

Ivu Stropniku

*Potem ko ti nič več ne bom mogel dati, boš
pesem v brezčasju izpitih solz s slepih trav.
To bo vse in vse bo širina, sanjskosti blisk
v mrtvi domačnosti.*

*V nihajih praznih gugalnic, zasidranih v
nemem vetru in času, se bodo slišali kriki
neizživete lepote, srečevali dnevi najinih
pogledov in želja ...*

*Srečen iz tvojega pogleda berem svoje misli.
Kjerkoli se snideva, je radost tudi za rože,
jokajoče za dnevi, zasanjanimi
v brezčasju.*

*Z drugo govorico rešuje dogodek
zaskrbljenost zaradi vse bolj širokih
posekov v nekoč bujni panorami.*

*Tako te, pesem, pojejo utrujene misli,
z vbodom v zasačeno srce.*

*Žal mi je, res mi je žal, da sem prišel
umret v slepo ulico.*

*Čutim olajšanje, da boš vsaj ti, prosta
brezčasja ptica, letela nad mrtvo
panoramo – v pesem.*

1997

GOVORICA UMETNOSTI

Lojzetu Zavolovšku – akademskemu slikarju

(»Božanska oblika umetnosti ...« - Bojan Štih)

*Zrklo žre siromak bogatinu – z barvami se igra
lepoto ...*

*Božja govorica sončne svetlobe doseže vse
frekvenčne tone v očesu ustvarjalnega bitja.*

Je mojster? Je lumen? Iluzionist?

*Estet več-barvnosti duha, lepotnih odtenkov –
blagih lis, viharnih strasti. Govorica umetnosti –*

učna snov ... Mera, ritem, takt, moč,

afiniteta nepisanih globin izvira ... Svetinja.

*Pramuza neizmerljivega spomina človeških
lepote.*

*»Božanska oblika umetnosti« se približa k
večnemu – preide v večnost.*

1997

SLIKE BOŽAJO SPOMINE

Arpadu Šalamonu - likovnemu pedagogu

(Vse odteka, čas in reka – le slike so spominov odmev ...)

*Neko nedeljo ob enajstih prihaja na zmenek
v velenjsko gostilno, Delavski klub, slikar
Arpad Šalamun.*

*Na severovzhodni steni visita njegovi sliki
»Dve strašili« in v močvirju »Podrtija« ob robu reke ...*

*V malce zamegljenem prostoru oživita obe sliki,
ko pozdravljata svojega stvaritelja.*

V zahvalo ju slikar poboža z nasmehom ...

*Na pljunek od gostilne v drveči Paki ni videti zastoja,
le njeno korito s celoto okolja pozdravlja
naslikane poglede časa ...*

*drvečega časa, ki »maže in pere« s čopičem
slikarske domišljije vse naše pomladi,
vse naše jeseni.*

Pogled se napije vina v času in prostoru.

*Vino pobarva stene časa – oživijo slike in
božajo spomine.*

1997

SLIKAR

Marjanu Vodišku

*Tebi, ki tako lahkotno rišeš Najvišjega
večne lepote, podarjam naslednje besede:*

KO BO V VEČNOSTI IZGORELO
VSE, KAR SLAVI BISTVO,
BO NASTALO ZOPET NOVO
ŽIVLJENJE, KJERKOLI IN
KADARKOLI, TUDI IZ TVOJEGA
DUHA IN PEPELA.

*Kot velikokrat v tvojih očeh žarki
sončnega sijaja na modrem nebu,
ko ugaša dan – ali jutranja sončna pena ...
skrivnostna vabljiva sled –
bliskovit pogled vsrka moč!
In roke, roke, tvoje roke, tvoj duh,
so slikale igro stvarstva za Njegov kruh.*

1997

PLESALKA

Ireni G.

*Pričakujejo tvoj nastop, ne zardevaj
odpri se! Ni več časa za vajo, sedaj je »tuš«!
Vsi tvoji gibi, mimika, obvladovanje
prostora, vse vezi – pozor! To si sedaj ti.
Za nekatere boš sijajna, za nekatere
fenomenalna, toda nihče ne sme vedeti,
kaj je v tebi. Tvoj nasmeh je zavesa
v odprtem prostoru. Tvoj dih je cvet.
Tvoji gibi milina dajanja in jemanja.
Vsi tvoji klicaji, vprašaji in pomišljaji
prihajajo s teboj na prizorišče svetlobe,
poljubov, pogledov, čutenj in občudovanj
igre tvojega telesa.
Objekt doživetja si, čar – živega cvetja.*

1997

ZA TEBE NAMESTO CVETJA

Doroteji Č.

Zima je – redke so dišave – srca molčijo ...

Namesto cvetja šopek vrstic ti pošiljam,

naj ti v dušo zadišijo.

Ko te nekoč molčečo, zamišljeno

zapustijo radosti, te bodo greli spomini –

ker vse enkrat mine v tej domovini – draga.

1997

MOJA GALERIJA

Veroniki S.

V galeriji mojih potujočih dni so obrazi, obrazi, obrazi ... so govoreče slike, nasmejane, resne, otožne in vse tiste, ki jemljejo v račun moje šibkosti.

V moji galeriji mojih dni so ljudje.

V galeriji so biseri! V njej ima del mojega sveta svoj značaj. V njej so utripi mladosti in zrcala starosti. Njihove pomladi, poletja, jeseni, zime – vse moje ljubezni v rimi in brez nje.

V svoji galeriji skrbim za sorazmerje duše, srca in uma, v trikotniku mojega življenjskega poguma, v solzni dolini mojih dni od prihoda do sedaj. V njej za vse znane mi obraze prižgana večna luč Bogu v slavo in čast gori.

V moji galeriji je moj svet – cvet. V njej se smejim in jočem v temnih in svetlih nočeh.

V galeriji mojega življenja je za vse ljudi ljubezniv pogled v mojih očeh.

1997

PREMOG

Rudarjem premogovnika v Velenju

*Krompirček, kamenček, mošnjček, grudica –
kakšen si kos?*

Skrivalec, uganka, zemljina pisanka – nag si in bos!

Zebe me, mrazi me, mrazi me, zebe me srce in nos.

Vnemi me, zažgi me, vnemi me, ogrel te bom!

*Košček sem, premog sem, premog sem, košček sem,
prav za tvoj dom.*

*Hladen sem kamenček, topel sem pramenček,
sajavec, dim.*

*Zlat sem, močan sem, močan sem, zlat sem,
kadar gorim.*

1987

INVALIDNI KIPAR

Bernardu Sešlu

Skulptura daje življenje umetnini ...

*Zemeljska krogla, krogla sonca, krogla glave ...
Kraljevsko darilo Stvarstva – oko prostora v
lahkih balončkih milnice – modrina sanjske
kupole. Močno poudarjeno središče – vertikalna
mišljenja. Lepota večnega utripa, center
brezkončnih globin.*

*Vrnitev v prostore duha, pobeg iz utrudljivih
sivin je govorica tvojih stvaritev.*

Glasnost pogledov občudovalcev: Kako?

*Kako se lahko igraš s simboli vzbujanja
čustev, z okroglinami zasanjanih oblin.*

*Krogla. Začetek in konec vseh oblikovanj
iz Njegovih v tvoje roke, iz Duha v tvojo dušo,
srce in um sta prišla vate, v tvoj pogum –
tvoj sedaj.*

*Sedaj ustvarjaš ravnovesja videnj –
mikavnosti teles. Rasteš, postajaš večji, pa le
ostani srečen, vesel in majhen spodaj – nebes.*

1998

ZASUŽNJENA POD GRADOM

Štefaniji Prislan – šaleški pesnici

*Kaj mi šepetaš, kaj me obremenjuješ ti,
ti, zgodovina v mojih prsih. Saj ne vem
več, kolikokrat te imam na jeziku, kot
sladkost in grenkobo.*

*Razcepljena kot blisk nad umrlim gradom,
še naprej segam po peresu in kot z mečem
sekam po tvoji molčečnosti in trdoti.*

Naj ti priznam, da me utrujaš? Nikar!

*Kaj mi je mar za bliske in strele, za časa
hrup in blede besede. Še vedno se vojskujem,
te občudujem, te zapisujem. Tebe, zgodovina
v mojih prsih, tebe, zgodovina nad mojo glavo.*

Odgovor je ... odgovora ni.

Odgovor je vetra piš.

Odgovor je še moj in tvoj dih.

Odgovor je večna beseda.

*Odgovor in darilo moje zaslužjenosti –
je moj stih.*

1998

IZ SOLZ ZGODOVINE

Damijanu Kljajiču

(ob 45-letnici Muzeja Velenje)

*Danes je tako, jutri je že lahko drugače –
v starih vejah dih pomladi.*

*Vpričo vseh izginjajo sence, iz solz zgodovine
trajajo zidovi. Trenutki plešejo z lepoto okolja,
nasmehi izginevajo v temi pozabe.*

*V gledališču uprizoritev nekega dne z veliko
luknjo, prazno luknjo, črno luknjo.*

*Ali je mogoče, da so večni lepoti iztrgali srce,
idilični lepoti v mehkem gnezdu?*

*Sedaj je del muzejske zbirke bolečine –
pokončanega telesa.*

*Za vselej nemi grajski zidovi oživijo budnost
v zrklu neponovljivega dneva.*

*V starih vejah dih pomladi –
iz solz zgodovine trajajo gradovi.*

2002

DRAGA ...

*Moji prezgodaj umrli materi,
ki je ne poznam*

*V vsakdanu marjetic (bellis perinnis)
je tvoj pogled ljubkega nasmeha. Čutim,
da si v zvezdni brezkončnosti moja uteha.
Uležem se poleg tebe, nasmejano te sanjam
kot majsko mirto, oči globokega jezera in
horizonte v strugi nebesnih modrin.
Vsak dan mislim na svoj dojemljivi in
nedojemljivi svet, ki v hipu zadoni do
bolečin, zadiši in se zasolzi spomin ...
Nenehno v osredju svojega neizogibnega
kroga preiščujem. Talim se pod težo let.
Ti visoko lebdiš nad menoj, poletna pisana
mavrica, tečeš od začetka do konca sveta.
ti nedoživeta, neusojena ženska, jutranja
zvezda mojega rojstva, sveta pesem
življenja:
Bila si začetek mojega razpetega srca
sredi dišečega cvetja –
bodi tudi najlepši konec mojega petja.*

1935/1997

MOTO:

LJUBEZEN JE VSEPOVSOD
V VSEH OBLIKAH,
TODA FIZIČNO
JO MALO DOŽIVLJAŠ, IN ČE
ŽELIŠ VEČ, MORAIŠ
LJUBITI (SOČLOVEKA)
Z DUŠO

LEP SPOMLADANSKI DAN

Marjeti Č.

*Kako drugače dojemati svet, v njem biti srečen,
nasmijan – kako drugače kot
premagati lastno srce.*

*Srce, ki zmore pretakati ljubezni grenkobo in
sladkost; dušo, ki lahko diha, ko ljubi
sproščeno in sočloveku podarja
radost.*

*V spomladanskem soncu vseh frekvenčnih
tonov, pomladna melodija ljubečih besed
se je zaiskrila v tvojih dobro-želečih
očeh.*

*Veliko poreče ta mladostni fluid, si mar tudi ti
ob pravem času zgrešila cilj (?) in si želiš
duševne ljubezni, da jo podariš sočloveku –
meni, naključnemu pevcu
za spomin.*

2006

SPOZNAVANJE TEBE

Tatjani N.

*Saj jaz sem tisti, ki zapisuje v soncu, vetru,
sanjah vzdihe. Občutim in božam
pogleda.*

*Z nemostjo svojega dojemanja, zazrt
globoko v namene sem čuten kristal
barvnega kroga.*

Diham.

*Zaspan in prebujen v tvojem pogledu
odkrivam del tvojega sveta
s tvojimi plodovi ... poživlja me zapeljiva
misel.*

*Občutim, kako rad bi bil varuh tvojih sanj
nekje na visokem ...
doživljal ... tvoje božanje za tolažbo duše,
da nisi le ti – sem tudi jaz
zašel v neprehodnost svojih
želja.*

2006

OBČUTEK

Kati T.

*V tvojih očeh je rahla otožnost zaradi
radosti, ki je šla nekam ... mimo tebe.*

*V neki smeri in času,
kjer se srečajo: ljubezen, vera in
upanje.*

*Kdo ve, ali bi lahko odkril še sončne
aleje v tvojih ljubkih pogledih,
ko bi s svojo božal tvojo
dušo ...*

*... te prepričal, da še nisem dovolj
spoznal ta svet –
ker sem bil premagan z besedo
čutenja.*

*Sedaj, ko sem dojel mir v bližini tvojih
neslišnih vzdihov, občutim, da bi v času
moje in tvoj mladosti –
s teboj lahko odšel v
brezkončnost.*

2006

HVALA, SLOVENIJA

Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti

(iz zakladnice tujejezičnih literatov)

Hvala, Slovenija, za besede moje.

Hvala, Slovenija, za besede tvoje,

ljubke in tople kot matere moje, ki me je učila:

»Kamorkoli prideš, vzljubi človeka, on je domovina.

Z njegovim jezikom, z njegovim in tvojim,

s pisano besedo, svet ni več

tujina.«

Hvala, Slovenija, ker si tudi moja, moja

domovina.

Mi smo kakor ptiči iz podrtih gnezd, vsi smo

kakor bratje v siju

zvezd.

Ko smo odleteli s trebuhom za kruhom,

ni vedel ne veter, ne zarja, ne dan,

naenkrat naš dom je postala tujina, naša

domovina daleč, daleč

stran.

Hvala, Slovenija, zdaj si tudi naša, naša

domovina, »sosed bo

mejak.«

2006

LITERARNO

Elsi G.

*Nikoli ne bom iskal od tebe tistega,
česar mi ne moreš dati. Ne bom ti dal
nič več niti manj od sebe, kar vem,
da smem,
in ne smem.*

*Ne bom si delal o tebi nobenih, še
tako navidezno mogočih utvar, da bi
kljub najinim razlikam le med
nama nastala kakšna
romanca.*

*Nekakšno razmerje, ki bi obrodilo
takšno dobroto, da bi jo ljudje za dobro
vzeli. Posebej pa še tisti,
ki so venomer nemogočega
veseli.*

*Ponujam ti le tisto dobroto, imenovano
lepa stran življenja, zaradi katere so
razumljiva tudi takšna hrepenenja,
ker te imam
rad.*

2007

NIMAM ČASA

Silvani Gorjanc – posthumno

Ona – moja in naša dobra znanka s pasjega poligona na Gorici, je bila prehlajeno-utrujena, ko mi je rekla: »Ne vem, kaj naj naredim?«
Odvrnil sem ji: »Saj v takšnem primeru peljemo psa k živinozdravniku, avto na pregled, kaj čakate?«. Pošalil sem se.
»Žal, nimam časa,« je odgovorila.
Glasba je bila njen – kruh ...
Izpustila je svojo dušo ob svoji velenjski glasbeni šoli – to – boli ...

2007

SPOMIN BREZ SKOMIN

Mireli K.

... sem – občudovalec
in zbiralec ...

Zanimiv, prisrčen, prijateljski pogled
sij je tvojih oči ...

Venerina mikavnost! – sedaj ime,
oblečeno tudi v moje rime ...

Občutim v tebi veliko več človeka kot
ženske samo za sladek –
greh.

Nečesa več lepega kot zadosti je videti v tebi –
nasmeganega otroka radosti!

Le takšen privlačno-nedolžen nasmeh
bo zame lep spomin – brez
skomin.

2008

*Le lepi spomini so najboljša snov
za zalivanje sleherne starosti v tej
naši minljivi domovini.*

PRAZNIK NAJINIH POGLEDOV

Suzani Ž.

*Vabljive ukane posesajo molk, postavijo se
za vse ali nič. Ponovno zrastejo,
kot zlat prah, za nova
snidenja.*

*Privlačnost prodira v globino samote –
zablestijo nemiri, čakanje na novo zgodbo,
za praznik najinih poželjivih
pogledov.*

*Lebdiva, in to je igra – dajanje in jemanje.
Skrivalnice so povesod za lepe slepe metulje,
nemirni pogledi božajo najino
domišljijo.*

*Porajanje se začne in traja s pogledi
navznoter lepot – sleci svojo milino –
odpočij si sanje, saj to je –
igra.*

2008

LEPOTA TVOJEGA NASMEHA

Zdenki R.

*Ob tem fenomenu ne gre vedno za kakršenkoli
pojem – da ali ne – vendar je vmes pa le nekaj
posredi, kar buri domišljijo –
zakaj z nasmehom se pobožajo
pogledi.*

*Lahko je ob tem nekaj smešno – simpatično –
nagajivo, seveda tudi poklicno zaželeno
opravičljivo – pa tudi trenutek spomina na
kakšno podobno stvar ali
osebo.*

*Toda, nasmeh je nasploh razvedrilo ali kot
nekakšno prisrčno darilo, rojen, ne glede na
čigavem obrazu, nasmeh je takoj mlad – nikoli
star. V tem je prave nedolžnosti –
čar.*

*Prav zaradi tega; znati, hoteti, uspeti se nasmejati,
je skoraj bolj simpatično kot dajati ...*

*Včasih je pa tudi lahko strategija, ki milo ...
počasi »nekoga« boža,
nekoga zvija in celo nekoga –
»ubija.«*

2008

OPTIČNO DOŽIVETJE

Suzani K.

Mimoidoči po prostorih bivanja vedno opazujem nekatere, mojim očem privlačne cvetove.

Božajoč s pogledi, vsepovsod lep in hkrati slep, se mi dozdeva svet mojih korakov.

Mar zaradi naključnih cvetlic, ki so zame, kakor ti, z nedolžnim nasmehom – le lepa optična prevara?

Dobro je, da nihče drug v trenutku ne ve, kaj se dogaja in kaj je posredi, ko se le zaradi nečesa pobožajo – pogledi.

2008

ENTER

Bernardi K.

Lepa Bernarda ve – vem tudi jaz
kot njena stranka –
krvavo veva oba, da vse tako hitro
gre v primarno materijo.

Ona, vsa zadihana, ker mora, mora,
vse bolj poslovno hitro pritiskati –
klik, klik, klik ...

iz njega pridobiti gotove rezultate
za stranke iz –
banke.

Sposobna tako, kot je – pa se tudi
zna lepo nasmejati in potem dati –
zanesljiv rezultat.

To ona lahko, jaz pa ne – »ne tarnaj« –
mi pove – ko me nihče ne vidi,
tudi jaz ne morem zaradi hiper-
poslovnosti ...

Ponoči še samo spim in sanjam
svojo še bolj popolno –
poslovnost.

ENTER

2009

BOGATA SIROTA

Kristini Rozman – posthumno

*Ne jočem, ker si odšla, vem, da si prišla –
tesnoba samota je težja od dojemanja:
priti – biti – oditi.*

*To srce ne more razumeti, ko duša odleti –
vsevidno obzorje postane svetla luč
spominov.*

*Saj življenje z našega življenjskega
kroga v mavričnih barvah težko razume klic
Gospoda.*

*Le nevidna pot skrivnosti je edina pot odhoda.
Prisrčno čutnega, kar nam je od tebe ostalo,
je posebej sestrska zbirka DARITEV –
tvojih treh muz – resnica in
dobrota.*

*S seboj si vzela svoje najboljše sanje –
v večni krog. Težko bi nam bilo, ko tega
ne bi dojeli – zaman bi bilo naše življenje,
ko ne bi verjeli, da je ljubezen –
Bog.*

2010

DRUŽENJE

Magdi Z.

Romanca I

*Dala mi je misliti, ko mi je rekla, da bi se
družila ... ona – in jaz. Kako?*

*Mogoče njen sopran in moj
bas, ali kot sva se učila po nemško: der, die, das ...
Da, tako – prosim vas, to naj bi bilo mogoče
uresničljivo – možno, želeno in
zanimivo!*

*Kaj pa potem? Javno nočem povedati in ne
smem, ker me ona še vedno vika ...
meni se nekako zatika, kiha in –
nasmiha.*

Romanca II

Čeprav sem si na tem svetu izbiral skoraj
najlepše poglede, še vedno iščem ...
ne vem – kakšno snov ali stvar, s katero
se bom zalival, ko bom resnično –
star.

Vleče me, silno me vleče moč –
neodložljivega iskanja, kot da ne vem,
da je v nobeni obliki ni še lepše
od najlepše-zatečenega
trajanja.

Ona je nekje v nekem nasmehu v mojem
pogledu tista – po njej –
hrepenim.

Ona je moč – drži me pokončnega v iskanju –
tudi v tvojih očeh se mi
nasmiha ...

Kliče me na sproščeno (duševno) druženje –
in to me drži, to me silno drži, da ji dvorim
v tem
minevanju.

Z željo odkrivanja vsakega novega znanstva
grem življenju naproti, z njeno senco,
podobo – nikoli ne bom neskončno –
sam.

Saj ona prihaja, da se družim, da ne odneham,
da se ne izgubim, da še vedno –
»ljubim.«

2010

LEPO JE, KO (DENARNA) BOLEZEN PREHAJA V LJUBEZEN

Bančnicam NLB na Gorici v Velenju

Spet stojim pred bančnim okencem, obran od potreb, z razpoloženjem, ki se ne more imenovati dobro, pa tudi ne čisto slabo, ker sem končno še tu! Čeprav zadihan, zasopihan ... saj veste, gre za denar!

Toda situacija se le za trenutek spremeni – skratka – gospa Vladka me s svojimi besedami posladka!

Dobra rešiteljica, gospa Bernarda, nasmejana, me tudi pokliče in mi pove: »Pridite! Da pogledava skupaj na mojem zaslonu te vaše »hudiče«, ki vam jemljejo (po vašem) preveč denarja.«

In potem se še oglasi gospa Marija kot kakšna rešilna melodija. Nasmeji se mi in pove, da mi bo dala ...

Joj ..., pa dajte mi, gospa Marija ... (pomislím), če ne drugo, pa vsaj nekaj denarja, da preživim do pokojnine kakšen dan, še vedno lačen kruha in ljubezni.

Tako mi ona da . . . , in ko prejmem še ta moj drobiž . . . , namesto v skrbeh zapustim, kar nasmejan, ta bančni paradiz. Tako »sflančan«, po svoje pa tudi butast, ker »šparam«, ko nimam . . .

In vedno v iste stvari »zatrapan« spet do zadnjega v mesecu preživim še kakšen dan. Tako te tri, zgoraj omenjene bančne gracije, rešujejo naše denarne zagate, dileme in komplikacije.

Seveda, če je na tvojem osebnem računu še kaj denarja . . . Če ga ni, potem se s teboj tudi hudič več ne ukvarja.

2005

V TRGOVINI

Trgovkam v trgovini Dolina na Gorici v Velenju

Stala si za pultom, mi stregla z nasmehom,
vprašala: »Želite še kaj?«
Zlagal sem se in rekel – ne, hvala –
in spet si se zasmejala.

&

Zdravo sadje
V svoji domišljiji si me videla kot črva –
potem si se, sladka hruška, zbala za svoj plod –
pohrustal sem te – popil boljši sok –
ko so se mi cedile sline – seveda – kako
pak drugače – šlo mi je na smeh in jok.

&

Priznam, poželjivo sem jo gledal – nekaj časa,
prejel in odtipal njeno oblino – še preden
sem jo zaužil, sem občutil sladko-kislo slino –
sočna pomaranča.

1990

ČESTITKA – ZAHVALA

*Vodstvu in knjižničarjem Knjižnice Velenje
v CENTRU NOVA ob 5-letnici njihove selitve
gredo moje čestitke in zahvala
za izjemno priložnost ob izdaji mojih
POSVETILNIH PESMI – OD, v zbirki
DROBEN LIST.*

*V knjižnici, ki diha, zajeta v platnice zgodovine
človeškega obstoja. Ki nadaljuje svoje neizogibno
poslanstvo vesplošnega literarnega zaklada.
Knjižnica, nikoli stara, zadosti mlada, globoko
sega v revirje vse bolj hitečega časa ali veka,
za dobro sodobnega, kulturnega človeka, naj bo
vsem v*

ČAST!

Josip Bačić - Savski

O Josipu

Kako so se takrat dogovorile vile ob njegovem rojstvu, ni bilo znano. Bilo je potrebno čakati, pa tudi danes ne bomo zvedeli vsega. Rasel je zelo počasi. Po vseh otroških in drugih boleznih je končno uspel odrasti in bog-ve zakaj, so ga namesto v Pulju, z vlaka sneli že v Ljubljani. Star je bil sedemnajst let.

To je bila neka državna, srednja šola, na področju Šiške. Zakaj ga je najprej pritegnil Prešeren in še drugi pesniki? Verjetno takrat zaradi privlačne profesorice Majde, ki je tako srčno razlagala svojo literarno snov. Josip je pa vendar poslušal svoj novi materin jezik in ko je rekel, da ve, katera ženska na Tromostovju drži venec nad pesnikovo glavo, ga je učiteljica vprašala: »Katera?« ... je odgovoril: »Pa ... Primčeva Julija!« Tako nekako je razumel tudi snov iz drugih predmetov. To ga pa le ni motilo, da je v prostem času šel k folklori »Tine Rožanc«.

Vpisal se je v foto in kino klub in postal član »Planinske zveze Slovenije.« Vsi okoli njega so se do njega obnašali, kot da on ni prišlek iz Slavonije. Naslednja težava za Josipa je bila tehnična snov, prav zaradi jezika, a on je bil pripravljen. Za gledališčnika pa so ga že v njegovem rojstnem kraju spregledali.

Bil je pripravljen tudi za glasbenika, pa so ga preslišali. Bil je pripravljen za slikarja, pa so ga odslikali. On se je pa že od zgodnjega otroštva družil sam s seboj in zapisoval.

Mogoče prav zaradi tega tudi danes piše pesmi in po malem filozofira?

Ko se je v njegovem ljubljanskem življenju nabralo več ne-jev kot da-jev, je nekega dneva zbral svoje stvari in odšel iz Slovenije, saj je v žepu že imel nekaj šol in poklic elektromehanika. Selil se je samo devetkrat po svetu s pohištvom, okoli dvaindvajsetkrat s kovčki. Rad izjavi, da se je od otroštva selil po svetu okoli stokrat!

Ko je drugič spet prišel v Slovenijo, si je izbral ženo. Potem sta odšla v tujino. Po desetih letih je z ženo in sinovoma spet prišel v Slovenijo in do danes je še tukaj še vedno v pripravah in čakanju na odhod ... Nemiren duh. Tako je spoznal svet za svojo domovino in ljudi za brate in sestre.

O teh dejstvih govori tudi ta drobna knjižica in on vedno ponavlja besede: »Človek, ki zna živeti, živi povsod, toda brez ljubezni in posebej do kulturnega odnosa z njo, ne bi mogel preživeti nikjer.«

Tako je ta literarni, ljubiteljski »hazarder« postal in ostal človek, ki se zaveda ljubezni in njenih meja in dodal: »Saj, sama ljubezen je drugačna v pesnitvah, povsem drugačna je in mora biti resnično in še najbolj odgovorno naravnana v »praksi«, ker mora jesti, piti ... in roditi.«

Torej, kar je Josip v svojem dosedanem življenju dejansko ali eksistenčno zajel, to sedaj uživa. Sladka se pa le z literarnimi podobami in samo tako razume svet svojega življenja.

In nazadnje spet pritrdi: »Če bi mi, na primer Kitajska, bila tako blizu kot Slovenija, bi tudi tam vzljubil človeka!«

In zaključí: »Vse, kar sem povedal, je res in vse, česar nisem povedal, je tudi res.«

*Po avtorjevem zapisu:
prof. Vinko Šmajš*

POSVETILNE PESMI

Siroti – invalidu

Vinku Sušcu 1985 5

Zopet sem bolj bogat

Neznani ženski 1985 6

Čas na beli rjuhi

Viktorju Rožancu 1985 7

Popijmo prijatelji

Pevcem KUD Kajuh 1985 8

Tovariši pevcu

Emilu Lenarčiču 1985 9

Ptice

Zdomcem 1985 10

Naslikane misli

Petru Matku 1990 11

Bela vrtnica

Viktoriji B. 1992 12

Nihče – samo ti

Elizabeti Cimperc 1993 13

Akt

Andreju Krevzlu 1992 14

Ireni J. 1993 15

Prijateljska (duševna) ljubezen <i>Vlasti F.</i>	1993	16
Pride čas <i>Jožetu Hrastniku</i>	1993	17
Biti <i>Vinku Šmajsu</i>	1994	18
Slikarjev svet <i>Jožetu Kremžarju</i>	1996	19
Brezčasja ptica <i>Ivu Stropniku</i>	1997	20
Govorica umetnosti <i>Lojzetu Zavolovšku</i>	1997	21
Slike božajo spomine <i>Arpadu Šalamonu</i>	1997	22
Slikar <i>Marjanu Vodišku</i>	1997	23
Plesalka <i>Ireni G.</i>	1997	24
Za tebe namesto cvetja <i>Doroteji Č.</i>	1997	25
Moja galerija <i>Veroniki S.</i>	1997	26
Premog <i>Rudarjem v Velenju</i>	1987	27

Invalidni kipar		
<i>Bernardu Sešlu</i>	1998	28
Zasužnjena pod gradom		
<i>Štefaniji Prislán</i>	1998	29
Iz solz zgodovine		
<i>Damijanu Kljajiču</i>	2002	30
Draga ...		
<i>Moji materi</i>	1935/1997	31
Lep spomladanski dan		
<i>Marjeti Č.</i>	2006	32
Spoznavanje tebe		
<i>Tatjani N.</i>	2006	33
Občutek		
<i>Kati T.</i>	2006	34
Hvala Slovenija		
<i>JSKD RS</i>	2006	35
Literarno		
<i>Elsi G.</i>	2007	36
Nimam časa		
<i>Silvani Gorjanc</i>	2007	37
Spomin brez skomin		
<i>Mireli K.</i>	2008	38
Praznik najinih pogledov		
<i>Suzani Ž.</i>	2008	39

Lepota tvojega nasmeha <i>Zdenki R.</i>	2008	40
Optično doživetje <i>Suzani K.</i>	2008	41
Enter <i>Bernardi K.</i>	2009	42
Bogata sirota <i>Kristini Rozman</i>	2010	43
Druženje <i>Magdi Z.</i>	2010	44
Lepo je, ko (denarna) bolezen prehaja v ljubezen <i>Bančnicam NLB</i>	2005	46
V trgovini <i>Trgovkam, Dolina</i>	1990	48
Čestitka – zahvala <i>Vodstvu in kjižničarjem knjižnice Velenje</i>	2010	49
O Josipu <i>Vinko Šmajš</i>		51

Zbirka DROBEN LIST

Josip Bačić - Savski

POSVETILNE PESMI

Izdala

Knjižnica Velenje

Zanjo

Vlado Vrbič

Uredil

Ivo Stropnik

Jezikovna redakcija

Velenika-Lektoris

Oblikovanje in prelom

Peter Stanislav Hafner

Tisk

Gorenje IPC,

Program Grafika

Velenje, 2010

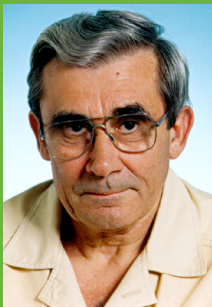
»... Jaz sem droben, droben list,
ki drevo mu daje hrano ...«

Karel Destovnik Kajuh

Zbirka DROBEN LIST

Doslej izšlo:

1. Vinko Šmajš:
SKRITI DNEVNIK, 2007
2. Roman Kralj:
**KROKI-PORTRETI SLOVENSkih
KNJIŽEVNIKOV**, 2008
3. Več avtorjev:
HOTENJ©A
Šaleški literarni almanah, 2008
4. Bojan Glavač:
PESMI IZ KLOBUKA, pesmi, 2009
5. Josip Bačič - Savski:
POSVETILNE PESMI, 2010

Josip Bačić - Savski

***Josip Bačić** je prišel na svet v Županji (Hrvaška) leta 1932. Po končani nižji gimnaziji se je odločil za elektropoklic, končal strokovno šolo in nato srednjo tehniško šolo v Zagrebu. V letih 1966 do 1975 je specializiral stroko v švicarskem koncernu Brown –Boveri & Cie, kjer je dosegel spričevalo HTL. Postal je inženir za prodajo.*

Ob svojem poklicu je ves čas, že od zgodnjega otroštva, negoval tudi pesniško besedo. Živel in delal je v nekdanji Jugoslaviji, Nemčiji, Švici in Sloveniji ter v tem času izdal pet pesniških zbirk in eno knjigo proze.

Nazadnje ga je Ameriški biografski inštitut v ZDA razglasil za človeka leta 2009 za državo Slovenijo, s priznanjem za prizadevanje na področju humanizma, vzgoje in duhovnosti.

Po večletnem bivanju v Velenju sedaj živi in ustvarja na Dobrni.

KNJIŽNICA
KNJIŽNICA VELENJE

9 789619 228753